

Előfizetési árak:

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre . 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy óra 1 " — "
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:
Széchenyi-utca 1762. sz.

Kiadóhivatal:
Széchenyi-utca 1761. sz.

Hirdetések a legmérsé-
keltebb árszámítás mel-
lett vétetnek fel.

Hiuság, avagy meggyőződés?

Debreczen 1893. július 19.

(T.) Nincs ember a világon a gyarlóság hibája nélkül. Az egyik igen karakteres ember, de rideg, önző, nem szeret senkit, csak magát; a másik jó szívű, de könnyelmű, mindenkit szeret, csak magát nem; a harmadik számító, a negyedik hiu, az ötödik rabiatos stb. Szóval, minden embernek van gyarlósági hibája, a mely gyarlósági hibák a társadalmi életben el vannak keveredve a többivel és nem válnak ki, hogy csoportokká tömörüljenek, míg a politikai párt-életben igen. Itt a gyarlóság hibái csoportosulnak.

Lehetnek a szabadelvű pártban is, kiknek csapatja a husos fazekak körül csoportosul; a ravasz, intrikus, gyűlölködő és arisztokratikus elem a nemzeti pártban; a hiuság a szélső-balban.

Most csak e legutóbbiról akarok szólni, a mennyiben az Eötvös és Polonyi eset hozta e témát kapóra, a hol két hiu ember vezérkedhetnémségi viszketegektől meglepetten az egymás hájának megy. Irányi Dániel maga nem rokonszenvezett volt Simonyi Ernővel, a kinek nagyobb befolyása volt a pártra, mint neki. Hefi is szörnyen hiu, de nem pártvezérnek való elem, hát megelégszik azzal, hogy a Kossuth bizalmasának szerepét adhassa. Ugront is a hiuság vitte el, mert Polonyira féltékenykedett, a ki mióta a párt-

ban van, folyton vezérszerepre aspirál. Még Justh Gyula is! Ki hitte volna!..

Szóval a függetlenségi párt kicsijenyagyja, a megtestesült hiuság. Az aprajának elég ha azt föltételezheti magáról, hogy nagy hazafi. A zöm, mely a politikához annyit ért, mint hajdu a harangöntéshez, csak azért függetlenségi, mert az a párt áll a legönzettebb hazifiság hírében, de hogy jó uton van-e? okos, kivihető dolgot akar-e? Tervei józan számításra alapulnak-e? Azzal minél kevesebbet törődik, mert minél kevesebbet ért hozzá. Nála az a fő, hogy jó hazafinak tartásák. Csanády, Csiky, Patay, ennek a feltevésnek volt allegorikus megtestesítője.

Tagadhatatlan, hogy itt van a magyar nép zöme, de ha tudományos képzettségét statisztikailag felkutatnók, itt akadnánk legkevesebb képzett emberre. A szive helyén van, az esze ellen sincs kifogásunk, de mert tudákos, kevesebbet tud a semminél. Az egészen tudatlan népet vezetni lehet, a tudákosat nem. A tudákos azt hiszi, hogy ő találta föl a bölcsesség követ és a kis ujjában van minden tudás. A ki a nagy alföldi magyar városokat bejárta, annak fogalma van róla, hogy ezekben hemzseg az irni olvasni tudó politikai tudákososság. Ennek aztán beszélhet akárki is. Ő előtte „a függetlenségi párt az egyedüli igazi honfi párt“, hát ő ahoz csatlakozik. Miért? Mert ért a politikához? Mert tisztában van magával? Mert tudja, hogy mit

csinál? Nem. Csupán az a hiuság viszi oda, hogy jó hazafinak tartásák.

Nemes hiuság a szó szoros értelmében, de nem a politikai, avagy emberi bölcsesség értelmében, a mi azt sugallja, hogy a magamnál okosabb ember szavára hallgassak. Azt már nem engedi meg a függetlenségi, hogy nála okosabb ember is lehessen. Hát megy az ő hiu föltevése után.

A függetlenségi párti képviselők nagy része is csak azért függetlenségi, hogy képviselő lehessen, a mivé más párton nem lett volna soha. Van itt elég olyan képviselő, a kinek előirták a programot, vagy a ki csak akkor lett függetlenségivé, mikor képviselő jelöltnek lépett föl: csakhogy ő képviselő lehessen. Hát hogy ezt a pártot a merő hiuság vezeti, az megezőfolthatatlan.

Ezért dul az országgyűlési függetlenségi párt kebelében az örök viszály: összeesküvés, trónkövetelés, elsőbbségi igény! Eötvös Károly nem lehetvén képviselővé a jobboldalon, fölcsapott függetlenséginek. Annyi függetlenségi meggyőződés sincs ő benne, mint egy hajszál. A Polonyi esztől még kitelik, de egy olyan talentum, mint Eötvös, régen tisztában van azzal, hogy ez az egész függetlenségieskedés optikai csalódás, de mert benne van, hát függetlenkedik, nem tehet mást. Sőt ha már mókázni kell, ám tullicizál a többin, ugy is tudván, hogy sem ebből, sem abból nem lesz semmi. Az a hiuság azonban meg volt

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Fürdői-levél.

Gleichenberg, jul. hó.

A természet szövevényére lépett a zseniálással, a tudományai és megteremtették Gleichenberg gyógyhelyét. Nincs itt egy talpalatnyi tér, egy rejtett zugocska, amely az emberi gondozást, a szorgalmat ne viselné magán. Az egész telep, a mely körülbelül oly térséget foglal el, mint Debreczen város, egy óriási park a szebbnél-szebb villákkal, kertekkel, sétaterekkel, virágágyakkal és szobrokkal. Minden lépésre más-más panoráma, más-más meglepetés éri a szemlélőt. Az ember megáll és bámulja a természet eme szépségét, eme bübáját, melyet az emberi elme, a soha nem nyugvó lángész és szorgalom létrehozott!

Gyanafalván — Zalamegye határszélén — a magyar állam vasut stájer határra lép. Itt már megváltozik a látókép. A vonat Fehringig hegyesorsóban halad szelid magaslatok közt, a melyek eléggé szépen vannak művelve.

Fehringben az osztrák államvasut veszi át az utazókat és a magyar kalauz helyett a „schoffner“ lyukgatja a „billétákat“ és a „mehett!“ helyett hangzik a „fertig!“ „komandó“ szó. — Feldbachban kiszállanak a Gleichenbergbe utazók és a vonat megy tovább Grätzba, amely Feldbachtól 2 órányira van.

Feldbachtól gyönyörű szép hegyesorsóban keresztül jut az ember 1 és ¼ óra alatt Gleichenbergbe, a fürdőbe.

Feldbach maga csinos mezőváros, szép nyaralókkal, a Mura folyó mellett körülbelül 3000 lakossal. Van itt nagy serfőzde, melynek sere vetekedik a kőbányaival, noha poharát — kriegeljét 5 krrel mérik.

Feldbachtól az ut Gleichenbergig villákkal, gazdasági épületekkel, tanyákkal van tarkálva. A föld mindenütt kertészileg van művelve. Nincs itt parlag darab föld.

Az ut szélei gyümölcs fákkal vannak beültetve, amelyek itt, ez idén, a legszebb almával, körtével és szilvával vannak megrakva. Ugy látszik, hogy a szigorú tél, nem ártott itt a gyümölcsfáknak.

Maga a fürdőtelep katlanban fekszik, amfiteátrumszerűleg körüli van véve a stájeri alpesektől, déli része pedig hegyesorsóban végződik, amely szoros Zalamegyébe vezet. Szelek tehát nem igen járnak itt.

Éghajlata enyhe; a buja növényzet, a sok hárs, — jávor, — bükk, — és cserfák bizonyos mértékben nedvesen tartják a levegőt és ez a körülmény teszi Gleichenbergget annyira alkalmassá gyógyhelynek fürdő és gégetőbetegek számára. Az emfizimában és asthmában szenvedőkönnyebben veszen lélekzetet. A jó levegő gyorsabban eszközli az anyagcserét és ebből kifolyólag a táplálkozás is nagyobb mértékben történik.

Az egész környéket pedig gyalog-, vörös- és erdei fenyők veszik körül.

A szenvedő közönség számára rendelkezésre áll.

1) Fenyőgőz inhaláció, a mely óriási nagy teremből áll, a hová gőzgép k hajtják a fenyőgőzt.

2) A süritett Constantin-sósforrás vizének permetező inhalációja, a mely egy nagy közös inhaláló teremből és magánzárkából állanak.

Óriási nagy gépek permetezik ide a süritett sósforrást, a mely sűrű gőzzé változtatja át a vizet, amelyet a tüdő vagy gégebetegnek beszívják.

3) Husz személyre berendezett ugynevezett pneumatika-kamara, a melybe ugyancsak a gépek comprimált — süritett levegőt hajtának be.

A kamara rotunda-alaku, vastag kazán lemezekből áll, légmentesen záródik. Ide zárják be az asthma és emfizemikus betegeket 1—2 órára naponta.

Van itt továbbá a modern tudomány minden kellékével ellátott és berendezett melegfürdő, hidegvíz gyógyintézet, maszás, st.

A „Schweizerában“ Stájerország legszebb tehenei és kecskéi szolgáltatják a természetes meleg tejet és több mint 20 restauráció az élelmezést.

A restaurációk ugy vannak berendezve, hogy a hercegtől a szegény emberig, mindenik kielégítheti a maga igényeit.

Négy ásványforrás bugyogtatja a gyógy-

benne, hogy elnök legyen. Nem elégedett meg a pártvezérséggel, mert hiszen már régen az volt, ő volt a szélső-bal esze, hanem elnök akart lenni, s ezzel, abból a magas sferából, melybe talentuma ragadta, annyira leszállt a kicsinyes hiúság légkörébe, hogy bele ütközött Polonyiba. Ezzel bizonyítván be, hogy a hiúságnak ő is rabja.

És elkezdve az első függetlenségétől az utolsóig, abban a nagy csalódásban ringatja magát valamennyi, hogy ő meggyőződése sugallatát követi, pedig nem igaz: Mert az hiúságnak sugallata.

Belföldi hírek. (A jövő évi költségvetés) illetőleg a jelenlegi minisztertanács azzal a fontos kérdéssel foglalkozik, hogyan kellene a jövő évi költségvetésben elkerülhetlen néhány milliányi többlet kiadást összhangzatba hozni a Wekerle-kormány uralkodó elvével, mely szerint az államháztartás egyensúlyát mindentéle mesterséges kombináció nélkül kell fenntartani. E kérdést illetőleg az egyes szakminiszterek a kabinet fejével teljesen egyetértenek és mindegyik kész a maga reszortjában a szükséges áldozatokat meghozni. A kormány abban a helyzetben van, hogy a költségvetés megfelelő beosztása által gondoskodhatik azokról az előkészületekről, melyeket az 1896-ban rendezendő kiállítás megkövetel. — (A két függetlenség párt) kiküldöttjei tegnap tanácskoztak a kibékülés lehetősége fölött. Az eredmény után ítélve valószínű, hogy a kiegyezés mégis létrejő, amennyiben az eddig fennálló ellentéteket a tanácskozáson elsimították. Eötvös Károly pártja tudvalevőleg öt pontban foglalta össze követelését. Most azonban négy pontot ezek közül elejtettek: az ötödiket pedig módosították. A párt tagjainak a kibékülést illetőleg szabad kezet hagynak. — (A Bihar-i fős pán ság) A „Sz-g.” jó forrásból értesül, hogy Bihar megye és Nagyvárad város főispánjává nemsokára ki fog már neveztetni B e ő t h y László, az élesdi választó kerület országgyűlési képviselője. Beöthy Andor alispán utódjául Tóth Dezső tiszti fő ügyészt, és Szunyogh Péter főjegyzőt emlegetik.

hatású vizet. Legfregmentáltabb persze a „Constantia” forrás, erős szén-sav és só-tartalma; utána az „Emma” gyengébb szén és só-tartalma; a „Stahl” vastartalma és végre a „Johannisbrunnen” kellemes ízű viz. Történik is itt oly grand ivás, hogy a 6 stájer leányának akár 20 keze legyen, csak győzzék!

A rend, pontosság, tisztaság példányszerű.

A nagy olvasó terem 80 féle mindentéle nyelvű, rangú és rendű hír- és folyóirata lappal látja el az olvasó közönséget, köztük 6. féle magyar hírlap.

A legnagyobb eleganciával berendezett Cur-salon szolgál a reniónak megtartására, melyeket rendszeren vasárnap este vagy szombaton este tartják meg 40 tagból álló kitűnő zenekar játssza a legszebb klaszikai zenedarabokat, köztük nem egy remek magyar művet is, melyet a magyarországi vendégek mindenkor megtapsolnak. Állandó színház szórakoztatja a színházkedvelő közönséget naponta d. u. 5—7-ig.

12 orvos áll a szenvedők rendelkezésére, köztük dr. Kentzler József debreczeni orvos, ki a legkiterjedtebb praxisnak örvend, szeretetreméltó bánásmódja, modora lelkiismeretes eljárása legkeresettebb orvossá teszik itt. Gleichenbergben. Tele is van rendelő terme délelőtt és délutánként. Atyai gondoskodással örökdió betegek fölött: bátorit, biztat és reményt csepegtet a csüggedőbe.

Az isten áldja meg azért a sok jóért is, a mit szegény betegekkel is teszen.

Külföldi hírek. (A z o r o s z l a p o k e l i s m e r i k) Magyarország osztrókatív szeretetreméltóságát, melyet ez Páliczin ezredes hamvainak Oroszországba való szállításakor tanusított; egy lap ezeket írja: Legyenek a magyarok meggyőződve, hogy az orosz nemzet hasonló alkalom adtával nem fog a magyar nemzet lovagias érzülete mögött elmaradni; az által, hogy az oroszok és magyarok közt fennálló antagonizmus gyengül, az európai béke erősödni fog. — (A n é m e t c s á s z á r) igen megleghangu elismerő levelet intézett Caprivi birodalmi kancellárhoz, a német hadi erő reformjának keresztül vitele alkalmából. (O r o s z k é s z ü l ő d é s.) Egy pétervári sürgöny szerint az orosz kormány a német katonai javaslat elfogadására legközelebb két új hadtest alakításával fog válszolni. — (L o z é n a g y k ö v e t.) A Figarónak jelentik, hogy Bourée francia nagykövet megváltik brüsszeli állásától, hogy helyet adjon Lozé volt rendőrfőnöknek. Bourée bécsi nagykövetté lesz. — (A s z i á m i k é r d é s.) A reggeli lapok reprodukálják a „Soir”-nak azt a híret, hogy a kormány még tegnap elküldte Bangkokba az ultimátumot, azzal a felszólítással, hogy a szíami kormány 24 óra alatt adja meg a választ.

Papirszeletek.

(Kibékülők duettje. — Kossuth üzenete. — Pál és Virginia. — Zágrábnak jó tanács. — Földi luxus. — Nem párbajoznak. — Kolera.)

Folyik a nagy békülési duett a szélső-baloldalon. Már napvilágra is kerül az új születt B é k e s a boldog házastársak zengedezik az operettéből:

Polonyi: Én leszek a kis mamája...
Eötvös: Én leszek a kis papája...

U g r o n Gábor pedig majd beáll közük — házi barátoknak!

K o s s u t h Lajos pedig megüzente, hogy őt hagyják ki az egész kutya-macska békítési processusból.

Azt mondja, hogy ő se áldást nem mond reájok, sem mennyköveket nem zörget.

Ő maga sem helyesli, hogy U g r o n-

Tarkább életet, nyüzsgést nagy tengerparti városban sem láthat az ember, mint itt ugy reggelként. Magyar, német, szerb, román, török, bosnyák, egyiptomi, kis-ázsiai, francia angol jár-kél.

Bábeli képet nyújt az a sokféle nyelv, dialectus és viselet. Ihol a lengyel rabbi diskurál az orosz pópával, emitt a bosnyák pátriarka vitatkozik a Constantinápolyi görögkeleti püspökkel; amott pedig benczés ciszterciával, minsrita kapuczinussal és jézusrendűvel csinálják az egyházi politikát. A karmelita rendű apáca pedig az angol kisasszony collegájával szemlesütve, bizonyos áhitattal szürcsöli az „Emma”-t. Még a víznél is csak a „nőnemhez” vonzódik.

Nincs itt kaszt, nincsennek itt klikkek Zsidó keresztény, mohamed, görögkeleti, tarkán vegyülnek, diskurálnak és disputálnak; a közös cél, a közös szenvedés összehozza az egyéneket és kiegyenlíti a rang és vallás különbséget. Vajha a nagy világban, az életben is így volna az! Csak a déli harangszó választja el az igazhívő muzulmant, a ki a vallásos zsidó polgárralssal a rituális kóser restaurációba siet. hogy éhüket csilapítsa.

A hadsereg tisztikara is szépen van képviselve, ámde a tiszturak itt a kutakkal és poharaikkal kacérkodnak. — Eddig körülbelül 3000 beteg látogatta a telepet.

Kuti Zsigmond.

nak Rómában, E ö t v ö s-P o l o n y i é k n a k pedig Turinban legyen — saját külön p á p á j u k !

Óriási mennyiségű Virginia-szivart fogyasztanak el Magyarországon.

Egy-egy kaszányáról akár új regényt írhatna a régi jó francia Auktor, azzal a czim-mel, hogy — „P á l é s v i r z s í n i a.”

A fiemei kirándulás még mindig fáj a horvát ultráknak.

N o n p l u s u l t r á k ezek az ultrák!

De hát mért nem elensulyozzák a magyar rokonszenv mellett tüntető kirándulás hatását egy szláv jellegű kirándulással?

Kirándulhatnak például T. Szentmártonba néhány százan.

Igazán érdekes ut lenne ez is.

A fürdői utazásokkal valóságos luxust üznek Magyarországon.

Külföldi fürdő, tengeri fürdő — ennél olcsóbban nem is adja az asszonyka.

A luxust azonban a tetőpontjára srófolta fel T o r d a i Gábor, a ki egy egész dalárdát hívott meg tengeri fürdőzésre.

Belehelyezett a tengerije közé egy kádat, rábizta dalnok-társaira, hogy abban fürödjének meg egymásután.

Tréfának is igen jó tréfa. Duplex libelli dos est, quod risu movet etc.

Igy bánják el a tengeri fürdő miatt zaklatott férj is a maga oldalbordájával.

A függetlenségi vezérek monstre-párbaja nem igen fog végbemenni.

Többnyire prókátorok ők; a cselvágásokat pöreikben alkalmazzák, párbajozás helyett azonban — pörölnék.

Fenntartják becses egészségüket a hazajavára.

A kolera pedig bevonult Budapestre.

Most még csak g y a n u s i t j á k a fekete asszonyságot, ki ezalatt bacillus-tenyészdejében várja a kedves kis állatok napvilágra jöttét.

Legközelebb azonban — megunva a folytonos gyanúsításokat — leveti incognitóját s néhány urnál (mint p. o. Gebhardt budapesti, Sárvári debreczeni tiszti főorvos uraknál) látogatást tesz és ott hagyja a névjegyet.

Szolgál nekik legfrissebb baczi-luskáival.

Gasparone.

Vegyes hírek.

* **Az Eötvös-Polonyi ügy.** A tegnapi nap ismét új nyilatkozatokat hozott a bonyolult Eötvös-Polonyi-ügyben. Pázmándy Dénes és Kas Ivor, mint Polonyi Géza megbízottjai, számolnak be egy nyilatkozatban eljárásukról. A nevezett megbízottak Károlyi Gábor gróf és Sturmann György megbízottjaival, Hentaller Lajossal és Csávolszky Lajossal tárgyaltak, kik megbízóik nevében a feltétlen fegyveres elégtételadást megtagadták maguk részéről az ügyet befejezettnek nyilvánították. Erre Polonyi Géza egy nyilatkozatot tett közzé, melyben hivatkozik arra, hogy neki Vadnay Andorral nincs befejezetlen ügye, mert ő éppen Károlyi Gábor és több pártkörbeli képviselőtársa kívánatára állott el a kihívástól. Kijelenti továbbá, hogy Beksics Gusztáv sem kívánt vele szemben becsületbírásgot, hanem mezeverekedett vele. Hivatkozik ezek után még arra is, hogy Károlyi Gábor ezen eset után még vele baráti

viszonyban állott, végül felel, hogy Gajary Ödönnel épen Károlyi Gábornak a képviselőházban tanúsított magaviselete miatt volt kénytelen megverekedni. Ezek után így fejezi be nyilatkozatát: „Kimerítettem minden eszközt, a mely a lovagiasság szabályai szerint rendelkezésemre állott, hogy feltétlenül fegyveres elégtételt szerezzek. Nekem több szavam nincs.

* **Darvin őse az állatkertben.** Egy Montesole nevű angol alattvaló Borneó szigetéről magával hozott egy Orang-Utangot, mely majomfaj az emberhez legjobban hasonlít. A budapesti állatkert igazgatója a szép és rendkívül érdekes állatot kétezer fankért szerezte meg az állatkert számára, a hol egyelőre a korcsolyacsarnokban kapott tágas és minden kényelemmel ellátott nyári lakást. Az erős, virgoncz és igen jó husban lévő fiatal majmot, Montesole gyenge csecsemő korában rabolta el a mamájától s nagy ügyességgel nevelte fel annyira, hogy Bary már elérte a legénykort. A bámulatosan kedves, szelíd, különféle emberi szokásokkal diszeskedő ritka állat most tíz év körül van és felállva 1 méter magas. Ezekről a majmokról hihetetlen dolgokat mesélnek, de nem ok nélkül. A tropikus őserdők régi lakója, a mely sajnos, az európai klímát hosszabb ideig nem tudja kiállni, ezuttal a legérdekesebb lakója az állatkertnek.

* **Revolveres pap.** Miklósvár erdélyi községből Ferenczy Lajos plébánost az erdélyi püspök büntetésből Kajántára helyezte át, az ő helyét pedig Császár Károlyllyal töltötte be. Ezt az áthelyezést Ferenczy nagyon a szívére vette s az utódja ellen haragot táplált, a mely addig gyülemllett benne, a mig kitört. Kitört pedig e hó 13-án, a mikor Miklósvárra érkezett és Székely János tanító kíséretében a paplakba ment, a hol Császár Károly plébánost szidalmakkal illette Majú ama kijelentés mellett, hogy ott valakinek meg kell halni, revolvert rántott elő és Csárra szegezte. E perczen a szintén ott levő Barabás Dávid bíró hirtelen megragadta a revolveres papot és elvette a revolvert tőle. Ferenczy ezután a tanítóval együtt eltávozott.

* **700 év múltán.** A velencei Márk téren tudvalevő eg két márványoszlop áll — Marco és Todero névvel — melyeket Alexius Komenuš gövög császár ajándékozott 1172-ben az akkori dogának, Vitale Michelinek, elismerésül a segélyért, melyet neki Konstantinápolyban a normannok ellen való megvédésénél a velenceiek nyújtottak. Tulajdonképp három oszlop volt, de az egyik a velencei kikötőbe érkezésekor a tengerbe esett s azóta nem bírtak ráakadni. A kotrási munkálatoknál, miket most a velencei kikötőben eszközölnek, végre ezt a harmadik oszlopot is megtalálták. Fehér márványból van, tizenegy méter hosszú és átmérője egy méter.

* **Apró hírek.** (Ünnep az alsuthi kastélyban) Alsuthon közelebb kedves ünnepet ült József főherczeg családja. László főherczegnek születése napját ünnepelték s ezt ifjú főherczeg szülei körében. Alsuthon töltötte ezt a napot. Az udvari kápolnában hálaadó isteni tisztelet volt, mely után az ifjú főherczeg az alsuthi uradalom tisztjeit fogadta. — (László főherczeg hadnagya.) A hivatalos lap tegnapi száma jelenti, hogy a király László főherczeg, József főherczeg és neje Klotild főherczegasszony ifjabbik fiát, a Nagyváradon állomásozó és József főherczeg nevével viselő 37. számú gyalogezredhez hadnagyvá kinevezte. — (Magyar tanárok Rákóczi sírjánál.) A Konstantinápolyban időző magyar tanárok vasárnap a lazaristák St. Benoit kolostorában felkeresték II. Rákóczi Ferencnek és nejének Zrinyi Ilonának sírját s ugyanekkor szentmisét szolgáltattak az elhunyt nagyok lelki üdvéért. — (Magyarok a magyar ruhán.) Az aradi függetlenségi kör tagjai dívatba akarják hozni a magyar ruha viselését. A legutóbbi ülésen nagy lelkesedéssel elhatározták a kör tagjai, hogy ősztől kezdve magyar ruhát viselnek. — (Atolvajinas.) Szabadkán Bezeredy István huszár-főhadnagytól, távollétében inasa 700 frtyui készpénzt, tizenkétezer forint értékű papírokat, köztük a hazai takarékpénztárnak egy részvényét és több ezer forint értékű ékszereket ellopott és a lopott zsákmánnyal megugrott.

A rendőrség országszerte körözteti. — (Másfélmillió s család.) Mint Párisból távirják, hír szerint a Société du Crédits industriel-et hamisított letétjegyekkel másfélmillió frank erejéig megkárosították. A csalókat elfogták. — (Katasztrófa egy ünnepélyen.) Montreallan a franczia nemzeti ünnep alkalmával egy tribün, melyen 10,000 néző volt, összeomlott. A nézők közül többen életüket veszítették, a sebesültek száma pedig százakra megy. — (Trója felfedezése.) Athen-ből írják, hogy Dortfeld, a német arheológiai egyesület elnöke, Kis-sarolyk mellett Trója maradványaira bukkant. A német kormány támogatásával Dortfeld már megkezdte az ásásokat és már több ház és fal került felszínre. — (Gyilkos férj.) Tutun Arkádie skruszi gazda tegnapelőtt esküdt örvök hűségét egy szép leánynak. Az esküvő után a vélegényen minden előzmény nélkül örülségi roham tört ki s mielőtt megakadályozhatták volna, leszurta fiatal feleségét, ki halva rogyott össze. — (Véres krónika.) Firenzében nagy szenzációt kelt a következő rémes tragédia. Pampalioni ügyvéd irodájában Caravelli tanár és sógora, dr. Mucci, két ismert egyéniség családai viszonyok miatt összeveszett. Mielőtt a jelenlévők megakadályozhatták volna, Caravelli három revolverlővést tett sógorára, a ki ezt két tördőfessel viszonzta. Caravelli egy órai kínlás után halt meg, dr. Mucci a kórházban van de aligha fog fölépülni.

Irodalom — Művészet.

* **Evangeliumi elmélkedések.** Dicsőfi József debreczeni ev. ref. lelkész által írott „Evangeliumi elmélkedések“ című népszerű füzetes munkából megjelent a 11 és 12-dik iv. Megrendelhető a szerzőnél (Kossuth u.) vagy Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében.

* **Zola művei.** Hogy Zola könyvei minő kiadásokban kellenek, arról érdekes adatokat szolgáltat a következő statisztika: Zola legutolsó műve La Debacle (A háború) érte el a legerősebb kiadást, a mennyiben 176,000 példányban nyomatták. Ezután következik Nana 166,000. Az emberirtó 127,000, A föld 100,000 példánnyal, A többi regény 50,000—70,000 példányban jelent meg.

Helyi hírek.

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár a felelők felvilágosításokat át hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Múzeum a kollégiumban nyitva van vasárnapokon d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorológiai intézet időjelzése a debreczeni távirás hivatalnál július 20-án: enyhe, meleg, borult.

Séta hangverseny a Margit-fürdőben, minden vasárnap d. u. Rendesi a katonai zenekar.

Térszene minden szerdán este 1/2 6 órakor a Nagyerdőn.

Július 10-től 31-ig. vizsgák a gazd. tanintézetben.

Július 22. Próbahál a „Margit“ fürdőben.

Jul. 26. Debreczen-f. abonyi vesut r. társaság közgyűlése.

Július 27. Városi rendes közgyűlés.

Aug. 27. A függetlenségi párt nyári táncvizalma a Margit-fürdőben.

Augusztus 7—15. Országos vásár.

Október 2—10. Országos vásár.

— **A nagykölcson.** A belügyminiszter Debreczen város nagy kölcsona 2,600,000 frtos első részletéről szóló kötvényt ama kikötéssel engedélyezte, hogy ez összeg fölhasználásáról újabb kötvény engedélyezése előtt okmányokkal igazolt számadás terjesztessék fel hozzá. — A 2,600,000 frt csaknem egészen felhasználván, beállott az újabb kötvény értékesítésének szükségége. Minthogy azonban az első részletből teljesített építkezések közül néhány még befeje-

zetlen s a vállalkozókkal leendő elszámolásnál az okmányok nélkülözhetetlenek, — a főszámvevő ez idő szerint csak számadási kivonattal igazolhatja a 2,600,000 frt fölhasználását, mely következőleg oszlik meg: régi adósságok konvertálása 1,500,000 frt, bélyeg és betáblázás 12,364,43 frt, kir. tábla telke, — építése, felszerelése, 161059.13 frt közkórház 245885.98 frt. honvéd laktanyák 374144.24 frt (kisajátítással együtt) főreáliskola 118.105.37 frt, közbárányhid 84592.27 frt, közöshadsereg gyalogsági laktanyája 31998.62 frt. ref. felsőbb leányiskola építésére 15000 frt, interkalárék 24295 frt, veszteség 1.100.000 frt, értékű zálog leveleken 11,000 frt, összesen 2,5784.43 frt 04 kr. Rendelkezésre áll tehát még 21556 frt 96 kr. ugyde a város által a fenti építkezésekre kiadott 3,435,000 db. téglá, 232500 db. fedélszerép 55572 frt 50 kr. értéke még nincsen elszámolva.

— **Ö. T. A debreczeni tűzoltó egyesület** nagyobb számú küldöttséggel lesz képviselve az országos tűzoltó szövetség s z a b a d k a i k o n g r e s s u s á n, melyet aug. 12-én tartanak. A küldöttség tagjai lesznek: Szikszay Gyula főparancsnok, P u b l i g Ernő helyettes főparancsnok, W i n k l e r Mór, M a h l m e i s t e r Adám, C s a n á d i Ede, N a g y István és B á n ó c z y Alajos. A Budapestben ma kezdődő országos tűzoltó-szaktanfolyamra a debreczeni tűzoltó egyesület Nagy István egyleti titkár küldötte fel, előlegezve neki a szükséges költségeket, abban a reményben, hogy a nemes város a belügyminiszter által a törvényhatóságok pártfogásába is ajánlott eme tanfolyam költségeit a tavalyi tanfolyam hallgatására kiküldött Publig Ernő költségeivel együtt szíves lesz az egyesületnek megtéríteni. — Az országos tűzoltó tanfolyam tanári karába a belügyminiszter a következő szakfőnököket nevezte ki: Bárány Nándor Ernő főparancsnok, dr. Szily József hely. főparancsnok, Breuer Sziárd segédtiszt, Szidanits Ferencz, Hermán Ödön, Köhler István, Kálmán Géza. Kajlinger Mihály Tabak Lajos, dr. Gerber Béla, Hevesi Zsigmond és Christie Loránd. A tanfolyamra negyvenen jelentkeztek.

— **A kánikulai időjárás.** Három nap óta teljesen véget ért s ma már keresve kell keresni azt az urat, aki a meleg ellen panaszkodik. Az országban előfordult viharok és jégesők annyira lehűtötték a levegőt, hogy a felöltők immár nagy részben előkerültek s a nyári vendéglősök kétségbeesetten vakargatják a tarkójukat. Azok, akik már elvonultak a hegyek közé, hűsöljenek, teljesen célt értek, mert némely fürdőhelyen a télikabátokat is hordják. A Tatra mentén szombat óta esik az eső s olyan rideg barátságosan a vidék, hogy pár nap múlva, ha az idő még így tart, nem annyira a nyaralók és fürdőzők mennek oda, hanem inkább azok menekülnek onnan. Legkedvesebb ez az időjárás a városi népnek, akik a nagy foróság után most igazán üdülnek, áldva azt a bölcs beosztást, amely nem engedi meg, hogy az emberek megsüljenek s az aszfaltba olvadjanak bele.

— **Az őszi hadgyakorlatok.** Házi ezredünknek Nagyváradon állomásozó II. zászlóaljja f. hó 26-án Debreczenbe jön, ahol aug. 12-dikéig ezred gyakorlatok folynak. Aug. 12-dikén az ezred Nagyváradra vonul danárgyakorlatokra. — Szeptember 11. és 12-ikén tartatnak meg a záró hadgyakorlatok a hadtestben, melyeken ő tetsége is jelen lesz. A zárógyakorlat, mint a „manöver“ legnehezebb része, teljes két napig fog tartani rövid szünetekkel Buttyin, Gurahoncz és Dézna környékein. 13-ikán Gurahonczról vonattal szállítatnak vissza a csapatok állomáshelyeikre. A gyakorlatokat vászonnadrágban tartják s csak a két napos zárógyakorlaton használják a kék nadrágot; mely napokon fejünkint 2 krajczárral megjavítják a „menagepénzt“. Tekintettel a gyakorlatok nagyságára s a kánikulai forróságra, a csapatoknak meg lesz engedve, hogy már 5 percznyi rasznál letehessek a felszerelését.

— **Dedó-utcaiak kérvénye.** Nyomorúságos állapotok uralkodhatnak Dedó-utcán. Az utca hosszában egy nyílt mély árok fut végig, amely valóságos tenyésztő ágya járványokat szülő mizmáknak. — Poshadó iszappal, feloszlásnak induló állati hulladékokkal van tele; este pedig mélységével veszélyezteti a gázlámpák nélkül szűkölködő utcán járó-kelők testi épségét. Ez az árok, különösen estefelé épen kiálhatatlan büzt terjeszt, a dedóutcaiakra lehetetlenné van téve méga szellőztetés is. De más bajuk is van, az utca egyik oldalán nincsen járda, — pedig ez élénk forgalmu, népes utca, mely Kossuth-utczát Csapó-utczával köti össze. — E tarthatatlan állapotoknak mielőbbi orvoslását kéri most a tanácsbíró, — nevezetesen a közegészséget veszélyeztető árok betömését és járda készítését.

— **Kirándulás a főispán kastélyába.** Gróf Dégenfeld József főispán szives meghívása folytán a ma hajnali vonattal a főispán „Feketetag” nevű szatmármegyei birtokára rándultak ki: Simonty Imre polgármester, Vértessy István főjegyző, Boczkó Samuel főkapitány, Abraham László t. főügyész, Szabó József főszámvevő, Csurka János, Körner Adolf, Zöld Mihály tanácsnokok, Király Gyula, Vecsey Imre, Szabó Kálmán jegyzők és Végh Gyula r. kapitány. A társaság ma este vissza jön.

— **A bérletjegy.** Egy ismerősünk panaszkodott az ellen, hogy milyen sokszor kéri a jegyet a helyvasutakon, még attól is, a kit mindennap látnak a vasúton a bérletjegyével. Éppen alkalmoszerűen kedveskedik a párisi „Gil Blas” olvasóinak a szeretetreméltó történetkövel:

Egyik barátunk, kinek pompás nyaralója van Páris közelében, a napokban panaszkodott, hogy a vasúton mindennap többször is fel kell mutatnia a bérletjegyet a kalauznak.

— Tegyen úgy, mint egykor Horace Vernet, szól G. festő.

— Mit csinált az?

— Vernet Versaillesben lakott, de ügyei napoként Párisba szökötték és azért vasuti bérletjegyet váltott. Bizonyos idő múlva, tudva, hogy a vasuti alkalmazottak már jól ismerik, szeretett volna szabadulni a jegy folytonos felmutatásától.

— Akár csak én.

— A verisaillesi kalauz azonban, egy vén kiszolgált katonára, a szabályzatra hivatkozva, állandóan követelte a jegy felmutatását.

— Az enyém is úgy tesz és ha bosszankodom, azt feleli, hogy „így van előírva.”

— Nos, Vernet segített magán. Odavarratta a bérletjegyet a nadrágijára, de nem elől és ha a vén kalauz a jegyet kérte, hirtelen fölállott és odatartotta neki a nadrágiját.

Barátunk örömtől ragyogó arccal kiáltott fel!

— Ugy teszek én is!

— **A debreczeni kereskedelmi és ipar kamara ajánlata** a pesti kereskedelmi bank által tett 900 frtos ösztöndíjat a többi kamarák ajánlataival szemben a beregmegei származású Gulácsy Dezső nyerte el, a kijelentés a pesti közlajinomitó gyár hivatalnokai.

— **A Csokonai r.-társaság új helyisége.** A Csokonai nyomda és kiadó részvénytársaság, ez a fiatal vállalat, fennállásának mindjárt első hónapjaiban olyan gyors felvirágzásnak indult, üzletköre annyira nagyobbodott, hogy a „Debreczeni Ellenör” nyomdájának régi helyiségei csakhamar szűknek bizonyultak s az igazgatóság szükségét látta, hogy miharabb új és kényelmesebb, célszerűbb helyiségről gondoskodjék. Az új helyiség, külön a Csokonai r.-társaság vállalatai céljára tervezett tágas egy emeletes új épület, a város szívében, a városházával szemben fekvő Simonty Emil féle ház udvarán immár készen van s a nyomda, könyvkötészet hatalmas gépei, a „Debreczeni Ellenör” szerkesztősége és kiadóhivatala folyó hó 22-én — szombaton — át költözködnek az új helyiségbe, — s már vasárnap az új helyiségbe, — s már vasárnap új hajlékunkat folytatjuk munkánkat. Bejárati Hal-utca feől is van. — Elöl a földszinten

található a kiadóhivatal, üzletvezető, szerkesztőség, — az udvarfelőli részen a földszinten zakatolnak a könyvnyomda hatalmas gépei, — melyeket rövid idő múlva emberi kéz helyett gázmotor fog működésben tartani, — ugyanitt van a legtekélyesebb gépekkel felszerelt könyvkötészet, — míg az emelet tágas, világos termében a szedők légiója dolgozik.

— **Debreczen a Pallas Lexikonában.** A Pallas irodalmi és nyomdai r. társaság kiadásában megjelenő nagyszabású irodalmi vállalat a Lexikon elég bő, és a mi fő: a'apos ösmertetést fog hozni Debreczenről, melyet már annyiszor félreösmertek és hamisan ösmertettek a nagy világ előtt. — A társaság azon kívüli, hogy teljesen megbizható egyénekre bízta Debreczen ösmertetését, — a rólunk szóló közlemény kefe lenyomatát revideálás és netaláni észrevételek megtehetése végett ma megküldötte lapunk szerkesztőségének, úgy szintén a Csokonai kör elnökségének. Örömmel győződünk meg, hogy az ösmertetésben alig van javításra szoruló hibás adat.

— **Övönő választás.** A belvárosi kisdudóvóházban Stáhl Ede elhunytával megüresedett óvó-állomást tegnap d. u. töltötte be a községi iskolaszék Simonty Imre kir. tan. polgármester elnöklété alatt. Ez állomásra összesen nyolczan pályáztak s 8 szavazattal megválasztott Matolcsy Ilona, térjezett Nagy Károlyné, deési övönő; — ezenkívül Nánássy Róza h.-szoboszlói övönő és Ujfalu s y Jolán 4-4 szavazatot kapott. A választást a közigazgatási bizottság erősíti meg. Az iskolaszék a kir. tanfelügyelő előterjesztésére javasolja, hogy a város mindkét óvodájába képesített dajkát alkalmazzon a polgármester.

— **Középitkezések.** Az új közkórház mellett, a hadházi ut elején — a mely tér eddig feneketlen sártenger volt — cyclops kőutat építenek, a bádogos utczát fejkő burkolattal látják el s a légszesz-gyár melletti utat kavicsozzák. Mindezen munkálatok már folyamatban vannak s néhány nap alatt be lesznek fejezve; a vágóhidnál az összes munkák idestova befejezvék; most a beton munkálatokat végzik. Az épületekből csupán a keramit kövezés hiányzik; a csatornázás is befejezéséhez közeledik. — A pavillon laktanyánál 4 földszintes épület fala a fedél magasságig fel van rakva, két egy-egy emeletes épület néhány nap alatt szintén fedél alá kerül.

— **Öngyilkosságok Bösörményben.** Hajdu-Bösörmény mint az E-s-nek írják, úgy látszik gőczpontja lett a szerelmi drámáknak, mert mint onnan írják, alig mulik egy hét, hogy egy-egy boldogtalan szerelmes ki ne öltsa az életét. A múlt héten is két öngyilkosság az egész vármegyében mély részvétet keltett. Az egyiknek H. Varga Zsuzsanna, jómódu asszony esett áldozatul, a ki férjé ői hosszabb idő óta elváltan él. Csalódott szerelm okozta lelki fájdalmak törhették meg annyira, hogy észántan revolverrel halántékon lötte magát. Azonnal meghalt és szombaton nagy részvéttel temették el. A hajdu-bösörményi közönséget még jobban megrendítette egy bájos és még csak tizeannyolcz éves teremtés hasonló esete. N. Vilma, egy állami tisztviselő leánya vadászfegyverrel kétszer lött a szájába. Állapota reménytelen.

— **Könyv tolvaj.** A rendőrség tegnap délután elfogott egy 15 éves csavargót, kinek egy „Történelmi életrajzok” című diszkötésű könyv volt. Kérdőre vonatván: hol vette a könyvet, azt válaszolta, hogy neki egy másik társa adta át azzal a megbízással, hogy azt valamiképp értékesítse. A könyv sarkára a László Albert könyvkereskedő jegye volt ragasztva, a ki előhivatván, sajátjának mondta a könyvet; egyszerűen azt is előadta, hogy tegnap még egy másik szintén értékes könyv is eltűnt az ő kirakatából. A kis csavargó bevallotta, hogy Fonóval tegnap ott ödöngöttek a László kirakata előtt; látták, hogy könnyen hozzá lehetne jutni egy-két szép könyvhöz. Fonó ugyanis ki is esent a kirakatból két könyvet, melyeken testvériesen megosztzkodtak. Az elesített tolvajt Tóth Istvánnak hívják s már jól ösméri a rendőrség. Fonót nyomozzák.

— **A fertőztelenítés munkája folyik-e?** A rendőrség éber ellenőrzé-e azt? Kérjük pedig legelőször is a városi hivatalnokok házeit megtekinteni, mert azok között vannak a legromdábbak. Mintha biztosak lennének a rendőrség collegialis elnézéséről.

— **Tartalékosok bevonulása.** A 39. gyalogezred 1884., 1886. és 1888. évi tartalékosai 39. gyalogezred 1884., 1886. és 1888. évi tartalékosai bevonulni a Debreczenben székelő hadkiegészítő parancsnoksághoz. — A gyakorlat 20 napig tart. A tartalékosok, szám szerint nyolczszázan, öt napig Debreczenben exerciroznak s aug. 30-án vasúton követik az ezredet. — hogy azzal együtt részt vegyenek az Aradvármegyében tartandó záró hadgyakorlatokban.

— **A szobaccizus képletes beszéde.** A háziasszony odaszól a szobalánynak:

— Mari, nézze csak meg, milyen idő van odakint, nem lesz eső, el lehet menni sétálni?

Mari kiszalad, majd lelkendezve jön be:

— Oh, kérem, tekintetes asszony, olyan felséges és gyönyörű idő van, mintha az égboltozat csupa káplárokból állana.

— **Debreczeni látványosságok.** Az Urbán-féle hyppodromot a közönség kezdi pártfogásában részesíteni. A változatos műsorból kiemelni valók a 8 éves Pollanz Aranka és fivére Alfréd kötéltánczosok mutatványai s a Bayer Sándor erő-mutatványai és a kacsukember. — A Weber-féle Orpheumban a program két harmadrésze magyará; fővonzert képeznek az aquilibrista, ki mint pseudo-fakir is igen érdekes mutatványokat produkál, Váry Kálmán népdalénekes, a zsidó-terczett (Scheiner, Kaczer és Feigelstock), az orosz népdalimitatorokat. — A „Korona”-beli „Orpheum”-ban is változatos a műsor s a szép helyiséget mindig nagy közönség keresi fel.

— **Talált óraláncz.** Egy értékes, rövid arany óraláncz került a II-ik kerületi rendőralkapitánysághoz, melyeket állítólag ezelőtt 3-4 évvel találtak a piacon. A tulajdonos a nevezett ker. kapitányságnál jelentkezhetik.

— **Elveszett egy családi ereklyét** képező ezüst karperecz Kossuth-utczán. A becsületes megtaláló sziveskedjék azt szerkesztőségünkbe hozni, ahol a tulajdonos jutalomban részesíti.

Törvényszéki esernök.

* **Csöd.** Lichtenstein József vaskereskedő ma délelőtt csődöt kért maga ellen. A törvényszéki csödbíróság, melynek tagjai voltak Iggyártó Sándor kir. törvényszéki elnök, dr. Vass Antal és dr. Palaticz Lajos bírák, — tömeggondnokul kinevezte Szilágyi Imre ügyvédet, helyettes tömeggondnokul pedig dr. Freund Jenő ügyvédet; csödbíró dr. Vass Antal törvényszéki bíró. A feltűnést keltő esemény oka több, a helybeli kir. törvényszékhez érkezett végrehajtás foganatosítása iránti megkeresés volt, melyek Lichtenstein Józsefet kényserítették a csöd nyitáskérésére. Ertesülésünk szerint ez esetben az aktívák teljesen födőzik a passzívákat. A passzívák körülbelül 75.000 frtra rugnak.

* **A zugirász-prókátor.** Nánási Lajos ügyé, nek végtárgyalása ma odáig haladt, hogy délutánra már az ítélet kimondását várják. A tegnapi délután folyamán folytatta dr. Harstein a Nánássy védője védbeszédét, melynek végén teljes felmentést esetleg a legenyhébb büntetést kéri. A ma délelőtti folytatólagos tárgyaláson dr. Nagy Lajos, Imre Mihály és Nánási Lajos védője, továbbá dr. Bakonyi Samu a Spitz Mór védője tartották meg védbeszédeiket. Dr. Bakonyi Samu teljes elismeréssel adózik a dr. Simonty Béla kir. ügyész nagy képzettségére valló előadójának, de azt hiszi, hogy a vádbatóságnak célja inkább az elitelés, mint igazságot szolgáltatni. Egybevetve bonczolgatva a tanuk vallomásait azon következtetésre jut, hogy védenze ellenében pozitív bizonyíték nem

folyik-e?
érjük pe-
t a l n o-
k között
biztosak
séről.

produkáltatott. Kéri védenecének felmentését a hamis tanu zás, hamis eskü vádja alól.

Az ítélet kihirdetését szombat d. u. 5 órára tűzte ki a kir. törvényszék.

A magunk részéről örömmel konstatáljuk, hogy az egész tárgyalás magas színvonalon mozgott s a kik attól féltek, hogy egyes momentumoknál Eötvös-Polonyi-féle jelenetek zudulnak fel, örömmel csalódtak. Nálunk tehát a budapesti rossz példa — egyelőre nem fogott.

Közgazdaság.

A tojás.

A tojás az emberiség egyik legfontosabb tápszere, mely az állatvilágból veszi eredetét és élvezete a húshoz hasonlóan az egész világon el van terjedve. A halak tojásai caviár név alatt, mint pikáns csemege élvezetnek, azonban a többi halak petéi is a konyhaművészetben kedves alkalmazást találnak, gondoljunk csak az inycsiklandozó halikra levesre.

A halak tojásaihoz hasonlóan némely hüllőtojások is emberi élelem tárgyát képezik, így pl. az Amazon folyam mentén a kaiman és a teknősbéka tojások rendes táplálékul szolgálnak.

Azonban az emberiség élelmezésében csaknem kizárólag a madártojások uralják a tért és ezek közül is első sorban a tyúkfélék tojásai jönnek tekintetbe. Európában a házityúk, a lud, a rucza azután meg a pulyka, páva tojásai képezik csaknem a mindennapi táplálékot; igen izletesek és az inycsek által nagyon kedveltek a bibicz és a gyöngytyúk tojásai is.

A tojást igen tömör tápszerű tekinthetjük, mert 74% vizet, 14% fehérjét 11% zsírt és 1% hamualkatrészt tartalmaz; emészhetősége kiválólag attól függ, hogy a fehérje természetes folyékonyágában, vagy olvadt állapotban van-e; legkönnyebben emészthető a nyers tojás, míg a keményre főtt tojás igen nehezen emészthető étel.

A tojás romlatlan volta az élvezhetőség főfeltétele. Persze, hogy a tojás egyáltalában nem nagyon könnyen romlik, hiszen jól záró kemény héj veszi körül, de hát ez a héj még sem zár légmentesen és ezért hosszabb ideig eltartva, párolgás következtében vizet veszít és levegő jut be, mely a tojás egyik végén a tojás hártya alá jutván, léggel telt ürt képez, mely az eltartás idejével egyenes arányban növekszik. A tojásba lassankint bejutó levegő, természetesen mikroorganizmusokat is tartalmaz, melyek a tojásbennék romlásának előidézői, mert kénhidrogén keletkezésére szolgáltatunk alkalmat. A levegőszaporulat és az arra következő gőzfejlődés, természetes, hogy a tojás súlyának csökkenését eszközölik, melynek legmagasabb foka abban nyilvánul, hogy a tojás a vizen uszik és ez a vásárlásnál igen jól értékesíthető, különösen ha víz helyett 6—10%-os konyhasóoldatot használunk.

A romlásban lévő tojás szintén levegőt tartalmaz, rázaskor kotyog, de ez a próba nagyon ártalmas oly tojásnál, melyet eltartásra szánunk, mert a rázás csak sieteti a romlást. A fénypróba a leggyakrabban használt módszer, mely abban áll, hogy miután a tojás bennéke gyengén át-tűnő, de romláskor mindinkább elhomályosodik, kezünkkel beárnyékoljuk a tojást és azután a másik összszorított kezünkön át megvizsgáljuk az átlátszóságát. Van az u. n. ovoscop, kis befeketített belsejű szekrényben ferdére állított tükrökből áll, melynek végébe a tojás illesztetik és átlátszósága gyorsan és biztosan meghatározhatik.

Pedwisotzki orosz tudós kimutatta, hogy a tojás fehérjében számtalan coccidia található, úgy hogy, különösen nyáron, a vásárolt tojások 10%-a fertőzve volt ilyenekkel: a tojássárgája mindig tiszta volt. Azonban, hogy ezek a mikroorganizmusok egyáltalában ártalmasok az emberi egészségre, azt nem sikerült egy esetben sem bebizonyítani.

A tojás eltartás főelve az, hogy a levegő behatolása a tojás belsejébe, lehetőleg megakadályoztassék.

Erre a célra olajba, vagy különböző zsírokba szokták mártani a tojást, megjegyzendő

azonban, miszerint ezek a zsírok végre romlásba jönnek, avasodnak és ez az avas iz a tojásba is átmege. A vaselin ugyanezért kitűnő conserváló szer, de ez meg a tojáshej ellenállását csökkenti, úgy hogy főzéskor a héj könnyen és gyakran felreped. Ha négyhetenkint, háromszor egymásután vaselinnel bedörzsöljük eltartandó tojásainkat, akkor ezek a tojások még igen hosszú ideig frissek, jóízűek maradnak és súlyvesztést sem szenvednek.

Sozták a tojásokat 5%-os tört konyhasóval bedörzsölni, vagy 3 óráig konyhaoldatban áztatni, azután sokan meg agyagkásával kenik be a tojást.

Ha télire elteendő, mészoldatba mártják a tojást, ilyenkor is sokáig megtartja az ízét, de főzéskor a héja könnyen elreped, azután meg az ilyen meszes tojás fehérje igen nehezen verhető habbá.

A tojásszállítás leginkább szecszkával töltött ládáknak eszközöltetik. Azonban szállításközben a csomagolásra használt szalma többnyire nedvességet szív magába, dohos lesz és ezt a dohos szagot a tojásokra is átruházza. Jobb tehát erre a célra finom gyalutorgácsot használni. Tiedemann Kopenhágában szénsavval telt edényekbe helyezi az eltartandó tojásokat, tehát levegő nem juthat be és a tojások bármeddig frissen maradnak.

A megfagyott tojásokat hova tovább lássankint fel kell engesztetni, de azután gyorsan is kell azokat elfogyasztani.

Alexander.

A t. gazdaközönség figyelmébe!

Az aratás ideje közeledvén, a t. gazdaközönségnek érdekében áll, hogy a budapesti gabona-tözsde előforduló irányzatról és árfolyamokról gyors és pontos értesítést nyerjen.

Gyenes és Balog budapesti gabonabizományi cég szívesen szolgál lapunk t. előfizetőinek és olvasóinak díj és portómentesen napi jelentésekkel, a melyek azon előnnyel bírnak, hogy naponként Budapesten este 5 órakor a vasutnál adatnak fel, és így t. olvasóink azt már másnap reggel megkapják és ez által előbb értesülnek az üzlet lefolyásáról, mint a napilapok utján, melyek csak másnap reggel adatnak fel.

Felhívjuk tehát t. előfizetőinket és lapunk t. olvasóit, hogy a kik ezen jelentésre igényt tartanak, szíveskedjenek ebbeli kívánságukat vagy lapunkhoz beterjeszteni, vagy egyenesen a fenti céghez (Nádor utca 6.) fordulni.

* Rendelet a lépfene tárgyában. A kereskedelmi miniszter az összes törvényhatóságokhoz a következő rendeletet intézte:

Valamennyi törvényhatóságnak. A lépfene (Anthrax) az ország egyes részeiben újabb nagyobb mérvben lépvén fel, elterjedésének megakadályozása és az ellene való sikeres védekezés céljából, felhívom a czímet, hogy az általános tapasztalat szerint kitűnőnek bizonyult Pasteur féle lépfene elleni védőoltásokra az érdekelt gazda közönség figyelmét hívja fel s törekedjék oda hatni, hogy állati állományunknak a veszélyes bajtól való megóvása céljából a védőoltásokat 1889. évi május 20-án 63259/1888 és 1890 évi január 28-án 69410/1889 számok alatt intézett körrendeleteim határozmányainak pontos megtartása mellett minél nagyobb kiterjedésben annál is inkább eszközöljék, mert az oltóanyag a felügyeletem alatt álló Budapest, Pasteur Chamberland féle oltó anyagot termelő intézetből jó minőségben s jutányosan szerezhető be. Az oltásra vonatkozó esetleges felvilágosítások irrt minden egyes alkalommal a kereskedelmi állatorvoshoz lehet fordulni. Budapest 1893i június 30-án. Bethlen m. k.

* A takarmánykivétel eltiltása. Azok a tárgyalások, a melyeket a földmívelési miniszter

kezdeményezé-ére Magyarország és Ausztria kormánya az Európa nagyrésztben uralkodó takarmányhiánnyal szemben marhaállományunk fentartása érdekében teendő intézkedések felett folytatott, a tegnapi nappal véget értek s a megállapodások szerint közvetlenül küszöbön áll a széna és szalma kivételének eltiltása.

* Sertések szállítása Kőbányára. Beérkezett jelentések szerint már több ízben előfordult, hogy a Kőbányára irányított sertésszállítmányok marhalevelei helytelenül lettek kiállítva, illetőleg a sertések a feladás alkalmával a marharakodóhoz kirendelt rendes szakértő állatorvos, nem pedig az e célra kivételesen kijelölt m. kir. ker. állami állatorvos által vizsgáltattak meg, minek folytán ily szállítmányok Kőbányáról a felek nagymérvű károsodása mellett visszautasítottak, a mulasztást elkövető közegek szigorú felelősségre vonatása iránt pedig az intézkedések megtétele: hasonló esetek elkerülése céljából figyelmezteti a földmívelésügyi miniszter a közönséget, hogy száj- és körmőfájással fertőzött községekben és ilyen határos községekből sertéseket Kőbányára szállítani tilos; — egyéb községekből sertések Kőbányára csak azon föltétel alatt szállíthatók, — ha az elszállítandó sertések az illető járványmentes községben legalább 10 napon át voltak és e körülmény a marhalevel-kezelő által külön záradékban igazoltatik; továbbá, ha az elszállítandó sertéseket az e célra kijelölt m. kir. állami állatorvos-felrakás előtt, megvizsgálta, egészségesekeknek találta és a marhalevelet a következő záradék, kalálta el: „A sertések egészségesek, Kőbányára szállíthatók.”

* A közös hadügyminiszter és a zab árak. Báró Bauer közös hadügyminiszter elrendelte, hogy az esetben, ha a zab árai tovább is emelkednének, a közös hadsereg lóállományának az előirt zabdag helyett egy harmadrész tengerit és két harmadrész zabot adjanak takarmányul.

* Vállalkozók figyelmébe. Ugocsa vármegye alispáni hivatala utak fentartásához szükségelt kavics szállítására 1893. augusztus 7-én Nagy-Szöllősen tartandó pályázatot hirdet; miről az érdekeltek oly megjegyzéssel értesíthetnek, hogy az idevonatkozó feltételek az alulirt kamara hivatalában (N-hatvan utca 1445. sz. a.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Debreczen, 1893. július 10. A kereskedelmi és iparkamara.

* Iparosok és gyárosok figyelmébe. A m. kir. államvasutak budapesti igazgatósága a mozdonyemélyzet részére szükségelt téli ruházat beszerzése iránt 1893. július 25-én Budapesten tartandó pályázatot hirdet, mely körülményről az érdekeltek azzal értesíthetnek, hogy a pályázati feltételek az alulirt kamaránál (N-hatvan utca 1445 sz. a.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Debreczen, 1893. július 19. A kereskedelmi és iparkamara.

Debreczeni piac. A július 18-iki heti vásárban gabona neműek közül piacra került buza 91.00 mm. 7.50—7.40—7.30 frt kétszeres 50.00 mm. 6.00—5.90—5.80 forint rozs 40.00 mm. 5.40—5.30—5.20 frt. árpa 41.00 mm. 5.40—5.30—5.20 frt. zab 38.00 mm. 6.80—6.70—6.60 frt. tengeri 36.00 mm. 6.00—5.90—5.70 frt, köles —5.50— frt. köleskása 11.50 frt, burgonya 2.00 frt. Széna, 100 kilónként I. r. 2.20, II. r. 1.80 montlisz t 15.20, zsemleliszt 13.40 frt. Ló felhajtott 450 darab, elkelt 241 db. Szarvasmarha felhajtott 510 darab, elkelt 240 db. Sertés felhajtott 2150 db. elkelt 1241 db. Sovány sertés páronként 6—12 hónapos 15—25 frt, 22—18 hónapos 25—35 frt, 18—24 hónapos 35—50 frt, öreg sovány 50—60 frt. Kővér sertés kilója 38—42 kr. 100 kiló szalonna 56—59 frt, hajt 56—59 frt. üzletirányzat lanyha.

Husárak: marhahus kilója 48, 54, 56 (kóser) 60 kr. — Borju hus 60 kr, sertés-hus 44—60 kr.

Napszámára k: férfi saját kenyeren 1.60 ellátással 1.10 kr. nő saját kenyeren 100 kr., ellátással 70 kr., gyermek saját kenyeren 60 kr., ellátással 40 kr.

Négy köbméter tölgy tűzifa 12 frt, nyárfa 7 frt. -- Négy köbméter fa felvágása 2 frt 40 kr. beszállítása 1 frt 20 kr.

1 hectoliter ó-hegyi bor 40-70 frt. 1 hect. új-hegyi bor 34-40 frt.

Budapesti áru-tőzsde.

Gyenes és Balog gabona-bizományi cég jelentése.

Budapest, július 19.

N a p i j e l e n t é s .

G a b o n a ü z l e t .

Igen korlátolt vételkedvet mutattak tel malmaink ismét, és habár a kínálat csekély mérvű volt a forgalmazott 15,000 mm. buza változatlan lanya irányzat mellett talált elhelyezésre.

E l a d á s o k :

Tiszavidéki 100-78 mm. 8.35 frt, 100-78 mm. 8.25 frt, 300-78 mm. 8.40 frt, 4000-77 mm. 8.45 frt, 2800-74 mm. 8.- frt.

3 havi időre.

Egyéb cikkek is lanyhák.

H a t á r i d ő ü z l e t . Az egész külföld ma minden irányból lanya árakat, és irányzatot jelentett, úgy hogy a mi piacunk is daczára a sok esőnek, és a ma is tartó borult időjárásnak, igen lanya volt úgy buzában mint takarmányezikkekben. Délben Berlin is lanyhább jelzéseket mutatott fel, mire még néhány kr. árcsökkenést szenvedtünk.

Zárlat 1 óra :

	frt
B u z a szept.-okt.	7.94-7.95
márcz.-ápril.-ra 1894.	8.31-8.32
R o z s őszre	6.70-6.75
Tengeri jul.-augra	5.04-5.06
szept.-oktre	5.15-5.17
máj.-junra 1894.	5.30-5.31
Z a b szept.-okt.	6.53-6.54
Repcze aug.-szept.	15.80-15.90

Zárlat 4 óra :

	frt
B u z a szept.-okt.	7.91-7.92
márcz.-ápril.-ra 1894.	8.28-8.30
R o z s őszre	6.72-6.74
Tengeri jul.-augra	5.02-5.04
szept.-oktre	5.14-5.16
máj.-junra 1894.	5.28-5.30
Z a b szept.-okt.	6.54-6.55
Repcze aug.-szept.	15.80-15.90

K ü l f ö l d : New-York, Chicagó buza, $\frac{3}{4}$ - $\frac{1}{8}$, tengeri $\frac{3}{4}$ - $\frac{3}{8}$ olcsóbb, London üzletelen, Liverpool változatlan, Páris lanya, Berlin mai kezdet $\frac{1}{2}$ olcsóbb.

Értéktőzsde. Élénkült forgalom mellett ma külföldi kedvezőbb hangulatra, szintén kissé javult a helyzet, a vételkedv jobb lett, az ár-folyamok emelkedtek.

Zárlat 1 óra : Osztr. hitel 335.75, Magyar hitel 411.75, Rimamurányi 218.--, Osztr. államv. 307.--, Déli vasut 104.25. Zárlat 4 óra : Osztr. hitel 336.30, Magyar hitel 413.--, Rimamurányi 217.50, Osztr. államv. 307.25, Déli vasut 103.75. Időjárás : borult, hűvös.

Érték tőzsde.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1893. július 19-én.)

Államadósság :

Magyar aranyjárdék 4% — — —	115.50	115.80
„ vasuti beruházási kötvény 4 1/2% — — —	126.50	127.50
„ koronajárdék 4% — — —	94.50	95.--
„ regálé váltásági kötvény 4 1/2% — — —	100.75	101.50
Osztrák aranyjárdék 4% — — —	118.50	119.--
Egységes állam kötvény 4 1/2% — — —	97.25	98.--
Tisza-szegedi 4% -os nyereséysorsjegy	142.50	143.50

Részvények :

Magyar hitelbank részvény — — —	412.25	412.50
Osztrák hitelrészvény — — —	335.70	335.90
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	115.25	115.75

Sorsjegyek :

Magyar jelzálogbank 4% -os sorsjegy	128.75	129.75
Osztrák földhitel sorsjegy 3% -os — — —	115.--	116.--
Magyar vöröskereszt sorsjegy — — —	13.--	13.50
Osztrák „ „ „ — — —	19.25	19.75
Olasz „ „ „ — — —	13.75	14.25
Bazilika sorsjegy — — —	9.--	9.40
Jó-szív „ — — —	3.--	3.30

Pénznemek :

Cs. és kir. arany — — — — —	5.75	5.90
20 márkás arany — — — — —	12.23	12.27
20 frankos arany (Napoleon d'or) — — —	9.90	9.93
80 vereigns — — — — —	12.45	12.50

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.

Julius hó 18. Hizott sertés árak : I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgon felüli sulyban) 42-43 krig. Öreg közép (páronkint) 300-400 kilogramm sulyban 42-43 krig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli sulyban) 45-45 1/2 krig. Fiatal közép (páronkint 251-320 kilogramm sulyban 45-46 krig. — Fiatal könnyű (páronkint 250 kgm. terjedő sulyban) 44-45 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klg. felüli sulyban) 43-43 1/2 krig. — Közép (páronkint 220-280 klg. sulyban) 43-44 krig. Könnyű (páronkint 220 klg. terjedő sulyban) 43-5-44 krig.

Marroca.

— Guy de Maupassant. — 2

(Folytatás.)

Egyszerre csak a csendes bullámokba félig elmerült sziklák egyikének mögötte gyöngéd mozgást vettem észre; megfordulva, egy nagy, meztelen és mellig vízbe merült leányt láttam fürödni, a ki azt hitte, hogy egyedül van e szörnyű melegben. A sik tengerre tekintett és vidáman lubizkolt, a nélkül, hogy észrevett volna. Semmi sem volt meglepőbb e látványban: ez a gyönyörű nő az üvegnél áttetszőbb vízben, e vakító fény mellett. Mert csodálatosan szép volt, nagy, mintha szobornak volt volna teremtvé. Megfordult, elsikoltva magát, uszva, majd lábolva ment és hirtelen a szikla mögé rejtőzött. A mikor azt hittem, hogy már kiment, leültem a sziklás partra és várakoztam. Gyöngye mozdulattal felém fordította fejét, melyet a hanyagul összekötött sűrű haj borított; szája nagy, ajkai kissé duzzadtak, szeme rendkívüli nagy és vakmerő tekintetű és az égájtól egy kissé barnás, nyers, lágy bőre ébenfához hasonlított. Rám kiáltott: „Takarodjék onnan”. Tiszta, egy kissé erőteljes hangja, mintha torkából tört volna elő. Nem mocszantam. Ismét megszólalt: „Majd megbánja, uram, ha itt marad!” Ajkán az r ropogott, mint valami kocsi. N-m mozdultam; feje eltűnt.

Tíz perc elmúltával először haja, majd homloka, szeme tűnt elő lassan, óvatosan, mint a bujósdi játszó gyermekeké, a kik lesik az őket kutatókat. Most már hangja dühös volt: „Ugy látszik rá akar szedni. Nem megyek ki, míg nem távozik.” — Főlkeltem és eltávoztam, gyakran vissza-vissza tekintve. A mikor azt hitte, elég távol vagyok, kiment a vízből, félig meghajolva, felém fordítva lágyéjkját, és eltűnt a szikla üregben, melynek nyílása fölé egy szoknya volt fölakasztva.

Másnap ismét visszatértem. A nő már a vízben volt, hanem most egész furdőruhában; rám nevetett, fényes fogait mutogatva. Egy hét múlva barátok lettünk, a másik hét alatt még több.

Marroca volt a neve — bizonyára kereszt név; olyan keményen ejté ki ezt a nevet, mintha mind r-ből állt volna. Spanyol gyarmatos leánya volt, a ki valami Pontabéze nevű francziához ment feleségül; férje államhivatalnok volt, sobasem tudtam meg, hogy minő alkalmazásban lehetett; csak constatálom, hogy nagyon el volt foglalva s nekem nem kellett több.

Most a fürdő órát megváltoztatva, minden nap ebéd után hozzám jön a délutáni siestára. Miféle siesta volt ez! Ha ez ugyan pihenés!

Valóban bámulatos leány volt; egy kissé állatias, de fonséges; szeme folytonosan csillogott a szenvedélytől; félig nyílt ajkában, éles fogaiban, sőt mosolyában is volt valami érzéki kegyetlenség, rendkívül nagy, merész, körte alakú, aczélkeménységű melle egész állatiasá tette, valami alsóbbrendű, de nagyszerű lényűné, a ki a rendetlen szerelemre van teremtvé s engem amaz ókori istenségekre emlékeztetett, a kik a bokrok és cserjék közt szerelmeskedtek.

Egyetlen nő szívében sem voltak oly lenem

csilapítható vágyak! Kétségbeesett lángolását, öleléseit, mialatt sikoltozott, fogait csikorgatta, teste vonaglott, harapott, többnyire halálos mélységű szender követte. De csakhamar fölébredett karjaim közt, hogy újból öleljen és torka kiszáradt a csóktól — Mäskülönbén nagyon egyszerű lélek volt és gondolkozását csengő nevéte helyettesítette. Szépségére ösztönszerűleg büszke levén, megvetette még a legkönnyebb fátyolt is és öntudatlan, merész szemtelenséggel keringözött, futkározott, ugrándozott szobámban. A mikor végre jóllakott szerelemmel, kimerülten a kiabálástól, mozgástól oldalam mellett mély, nyugodt álomba merült a divánon s a tikkasztó forróságtól barnás bőrén apró izzadság szemek gyöngyöztek ki. Néha napján este jött, míg férje — nem tudom hol — szolgálatban volt; ilyenkor az erkélyen heverésztünk le, csak alig földve be a finom, vékony keleti szö-vettel.

Mikor a forró égövi telt, fényes hold fel-tűnt az égen megvilágosítva a várost és a kör-alakban hegyekkel körülvett öblöt, a többi erkélyen is pihenő hadsereghez hasonlóan elterült alakokat vetünk észre, akik néha fölkeltek, távoztak helyükről és újból lefeküdtek a bā-gyaszto meleg hatása alatt. Ez afrikai éjjek világossága daczára Marroca makacszkodott, hogy meztelenül marad a hold fényes sugarai-nál; nem sokat törődött, hogy megláthatnak s gyakran kiabálni kezdett éjjel — félelmem s kéresem daczára — hosszan, vontatottan, mire a kutyák kezdtek a távolról üvölteni. Egy este amint a csillagokkal behintett nagy égboltozat alatt álmodoztam, a szőnyegre elibem térdelt és széles, duzzadt ajkait ajkamhoz közelítve így szólt:

— Hozzám kell jönnöd alunni.

Nem értettem meg. „Hogyan hozzád?”

— Igen, férjem majd elutazik s te helyette hozzám jössz.

Nem tudtam visszatartoztatni magam a kaczagástól.

— Mire való ez? Hisz' te ugy is ide jössz?

Ajkát ajkamhoz tartva forró lélekzetét belém lehelte és lehelletével benedvesítette szakállamat.

— Hogy emlékezzem rád. És a rád szó-nak r-je hosszan megnyujtva ropogott, miut a sziklákön lerohanó zuhatag moraja.

Nem bírtam fölfogni gondolatát. Nyakamra tette karjait s így szólt:

— Mikor majd nem lész már itt, erre gondolok. És férjemet ölelve azt hiszem majd, téged öllelek.

— Bolond vagy. Jobb szeretnék itthon maradni, — szóltam elérzékenyüive, nagyon vidáman.

(Vége köv.)

Apró-cseprő.

* Szavatartó férjek. Három amerikai ivő-pajtás elválván egymástól a vendéglőben, be-csületszavukra fogadták, hogy az első paran-csot, melyet miadegyikük nejtől kap, föltétlenül teljesítik, és hogy az, ki a megegyezés ellen cselekszik, másnap öt dollár büntetést fizet. — Már másnap mindhármán pontosan helyükön voltak s miadegyikük jelentést tett legujabb élményeiről. Master Walker jelenté, hogy otthon a sötétben a sütő medenczén botlott meg és felesége azt kiáltá neki: „Bill, mért nem lépsz mindjárt a tésztaba.” „A hogy neked tetszik, Maggio!” mondá Walker, lábait a tész-tába nyujtá és aztán — ágyába ment. — Brown ezt beszélte: Feleségem már lefeküdt volt s a sötétben butorok állottak utamban, melyeket ide-oda lökdöstem. Midőn ezt felesé-gem hallotta, mérgeesen felém kiáltott: „Döntsd föl mindjárt az üvegszekrényt, te korhely!” En meglöktem a szekrényt, hogy a szoba másik végére hömpölygött és minden izre darabra széttört. Feleségem egészen vaddá lett és én még sokáig fogok rá gondolni. — Master Wilson, a harmadik, hosszú arczot vágott. „Mikor én haza jöttem,” így kezdé, „és a sötétben botorkáltam, feleségem azt a nem ke-resztényi tanácsot adta: „Bár törnéd ki a nya-kadat! „Lelkemre, kedves nóm, erre még van

időm, de most még nem cselekszem, inkább megfizetem a fogadást: Itt van öt dollárom, és ne kérdezzétek többé, hogy hogyan jártam tovább!"

Mintegy óriás arany sas
Mit lebegettében nyíl ére,
A nap összekapva fényes
Súgár-szárnyait az égről
Lebnkott a mély tengerbe . . .
És utána jött az éjjel
Uszva, esuszva a látkörben,
Homály-karjait előrs
És előre nyujtogatva.

Vajda J.

Ha egy házban a feleség vagy a leány egy könyvet olvas, az éppen annyi, mintha a férj és testvérek olvastak volna.

Lamartine.

* A villamosság gyakorlati alkalmazása. Ha az ember a konyhában a telefonnak felegyik sodronyát a vízvezeték csapjára erősíti és a másikkal a gázvezetékkel érinti, akkor csakhamar a telefonban olyan neszt hall, mely a villamfolyam átömlésére jellemző. — Ha most a telefon helyett egy galvanométert alkalmazunk a víz- és gázvezeték között, úgy a tü azonnal kiütketik akként, hogy a gázvezeték nek nemlegesnek kell lenni. A tü lassankint egy bizonyos szegletben megáll, úgy marad változatlanul hónapokon át, habár a napnak bizonyos órájában könnyebb ingadozás észlelhető is. Ezek a villamos jelenségek még egészségügyi jelentőséggel is bírnak, a mennyiben a vízvezeték és gázcsövek tisztítására, az ártalmas elemek kiválasztására szolgálnak.

Közönség köréből.*)

(Köszönetnyilvánítás.)

Nem mulaszthatom el felejtethetlen nőmek temetését rendező „Kegyelet” tulajdonosa T. Kernáts Gyula urnak köszönetemet nyilvánítani, a tanúsított pontos, figyelmes és jutányos kiszolgáltatásért; és mint igyekvő előzékeny kezdőt a n. é. közönség figyelmébe ajánlani.

Debreczen, 1893. július 16.

Farkas Béla,
mozdonyvezető.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

A kis lutri huzásai.

— Julius 19. —

Brünni	66	16	76	45	23

MENETREN D.

— Érvényes 1893. május hó 1-től. —

(Egységes vasuti (zóna) idő szerint.)

Debreczenből indul:

B.-pest—N.-Várad felé (gyv)	reggel 8 ó. 40 p.
" "	délután 12 ó. 52 p.
" "	este*) 10 ó. 31 p.
Csak N.Várad felé	d. u. 3 ó. 40 p.
M.-Sziget felé	d. u. 3 ó. 24 p.
" "	este 7 ó. 45 p.
" "	éjjel 3 ó. 09 p.
Kassa felé	reggel 8 ó. 45 p.
" "	d. u. 3 ó. 35 p.
" "	este 7 ó. 40 p.
Büd-Szt- (m. á. vasutól reggel	5 ó. 48 p.
Mihály felé (" " d. u.	3 ó. 15 p.
(vásártérről reggel	6 ó. 04 p.
(" " d. u.	3 ó. 30 p.
(m. á. vasutól reggel	5 ó. 05 p.
Füzes-Abony- (" " d. u.	3 ó. 50 p.
felé (vásártérről reggel	5 ó. 18 p.
(" " d. u.	4 ó. 04 p.

*) Közvetlen vonat M.-Szigetről Budapestre.

Debreczenbe érkezik:

Budapest—N.-Várad felől: éjjel**)	2 ó. 44 p.
" " d. u.	3 ó. 09 p.
" " (gy. v.) este	7 ó. 09 p.
Csak N.-Várad felől: reggel	7 ó. 42 p.
M.-Sziget felől: reggel	7 ó. 54 p.
" " délután	12 ó. 29 p.
" " este	10 ó. 16 p.
Kassa felől: reggel	8 ó. 07 p.
" " délután	12 ó. 36 p.
" " este	7 ó. 20 p.
Büd-Szt- (vásártérről reggel	8 ó. 09 p.
(m. á. vasuthoz reggel	8 ó. 17 p.
Mihály elől (a vásártérről este	7 ó. 21 p.
(m. á. vasuthoz este	7 ó. 30 p.
(vásártérről reggel	7 ó. 51 p.
Füzes-Abony- (m. á. vasuth. reggel	8 ó. — p.
felől (a vásártérről d. u.	5 ó. 07 p.
(a m. á. vasuth. d. u.	5 ó. 16 p.

Budapestről Debreczenbe indul:

sz.v. reggel	8 ó. 25 p.
gy.v. d. u.	2 ó. 10 p.
sz.v. este	7 ó. — p.

**) Közvetlen vonat Budapestről M.-Szigetre.

A Kassa felé utazókra legalkalmasabb ha az este 7 óra 40 perczkor induló vonatra ülnek, a melylyel másnap reggel 6 óra 2 perczkor Kassára érkeznek.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő:

Vértesi Arnold.

1426. szám.

1893. éln.

A debreczeni kir. itélőtábla elnökétől.

Árlejtési hirdetmény.

A debreczeni kir. itélőtábla és a kir. főügyészség, ugyszintén a debreczeni kir. törvényszék, az ennek területén lévő debreczeni, derecskei, h.-büszörményi, h.-nánási, p.-ladányi és h.-szoboszlói kir. járásbiróságok-, a mármaros-szigeti kir. törvényszék s az ennek területén lévő mármaros-szigeti, huszti, felső-vissói, ökörmezői, rahói és técsői kir. járásbiróságok-, a nyiregyházi kir. törvényszék s az ennek területén lévő nyiregyházi, kis-várdai, nagy-kállói, nyirbátori és tiszalöki kir. járásbiróságok-, végül, a szatmárnémeti kir. trvszék s az ennek területén lévő szathmárnémeti, erdődi, fehér-gyarmati, halmi, máté-szalkai, nagy-bányai, nagy-károlyi, nagy somkuti és színérváraljai kir. járásbiróságok irodai szükségletére az 1894. évre mintegy 6000 forint (12000 korona) áru és a részletes feltételekben egyenként is meghatározott mennyiségű irodai anyagszerek, továbbá az árlejtési feltételekhez mellékelte mintáknak, vagy ha emezeknél az ajánlattevők részéről bemutatandó minták jobbaknak fognak találtatni, az ez utóbbiakból kiválasztandóknak megfelelő minőségű, nagyságu és súlyu papirok szükségeltetvén, azoknak beszerzése czéljából árlejtés hirdettetik s felhivatnak mindazok, kik emez irodai szükségletek szállítására vállalkozni hajlandók, mikép ajánlataikat akár **folyó évi szeptember hó 5-ik napjáig** írásban 50 kros bélyeggel ellátandó beadványnyal, akár pedig **ugyane napnak reggeli 9 órájkor** szóbeli leg a debreczeni kir. itélőtábla elnöki titkárának hivatalos helyiségében terjeszszék elő. A vállalkozni szándékozók óvadéku 600 forintot (1200 koronát) tartoznak készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban az elnöki titkár kezéhez a fentebbi véghatárnap reggeli 9 órájáig letenni.

A kir. itélőtábla elnöke, úgy is mint a fentebb megnevezett első folyamodásu kir. biróságok felügyeleti hatósága és a kir. főügyész fentartja azt a jogot, hogy a szállítási szerződést azzal köthesse meg, a kinek ajánlatát a kir. államkincstárra nézve legkedvezőbbnek fogja találni, a versenyzők ajánlata azonban azok mindegyikére kötelező marad mindaddig, mig a szállítási szerződés meg nem kötöttet. — A szállítandó anyagszerek s papirok jegyzéke és mintái, valamint a szállítás részletesebb feltételei a kir. tábla elnöki titkárának irodájában a hivatalos órák tartama alatt bármikor megtekinthetők. Az irodai anyagszereknek s papiroknak a versenyzők által is bemutatandó mintái legkésőbb folyó évi szeptember hó 1-ig lesznek a kir. táblai elnöki titkárának irodájában benyujtandók, az pedig, kivel a szerződés megkötöttetni fog, az elfogadott mintákat a szerződés megkötésekor még hat példányban tartozandó bemutatni, abból a czélből, hogy azok közül a szállítás ellenőrzése végett, egy-egy példány a kir. tábla elnökénél s a kir. főügyésznél megtartassék, egy-egy példány pedig a kir. törvényszékek elnökének megküldethessék.

Debreczen, 1893. évi július hó 18-án.

A kir. itélőtábla elnöke helyett:

SZEGHŐ ISTVÁN
tanácselnök.

A legrégibb és elösmert legkedveltebb savanyuvize Magyarországnak a

Szulini

Korona-forrás

a legújabb idő óta ujdivatu szép erős üvegekben töltetik és küldetik szét.

Borral és gyümölcsnedüvel vegyítve — a legmesszebb terjedő kedveltségnek örvend, a mely nemcsak a legjobb üdítő italnak van elösmerve, hanem mint kitünö gyógyviz idült gyomor-katarrhus stb.-nél legjobban ajánlható. **kolera járványoknál a szulini viz legbiztosabb óvó és gyógyszernek bizonyult.**

Főraktár:

Szabó Zsigmond-nál

Debreczenben

Kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Egy
nagyobb helyiség
fűszer, vagy hasonló
üzletnek való
a Széchényi-utcza elején
kiadó.

Ertekezhetni a kiadóhivatalban.

Legjobb minőségű
illatszert,

szappant, fog-, köröm-, haj- és ruha-kefét,
Soliugeni és angol aczél zsebkést, ollót,

pénz- és szivartárcsák,

ugyszintén mindenféle
alkalmi ajándék cikket
legjutányosabb árban ajánl

Szent-Királyi Tivadar

ujdonságok raktára
városház-épület.

BÉCS,
Mariahilferstrasse 35.

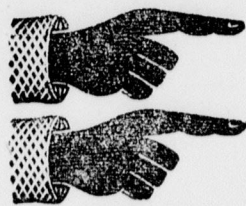
Alapítatott 1845-ben.

DEBRECZEN,
Főtér 1829. sz. a
a m. kir. posta átellenében

KITÜNTETVE TÖBB VILAGKIÁLLÍTÁSON.

NEUMANN M.

bécsi férfi- fiu- és gyermek ruha nagykereskedő és gyáros
ajánlja a nyári idényre becses figyelembevételre a következőket:

férfi öltönyök	8 frt 50 krtól 30 frtig,
fiu öltönyök	6 " — " 20 "
gyermek öltönyök	3 " — " 15 "
férfi felöltők	9 " — " 30 "
fiu felöltők	7 " — " 15 "
gyermek felöltők	5 " — " 12 "

A t. szülők figyelmébe ajánlom gazdagon felszerelt raktáramat
gyermek-öltönyökben, mely csak tartós szövetekből jól elkészített különlegességeket tartalmaz.

A legolcsóbb szabott ár mindegyik darabon számokban meg van jelölve,
tehát minden t. vevő a kellemetlen alkudozásoktól meg van kímélve s így természetesen biztosítva van arról, hogy az általa vásárolt ruhákért csak olcsó árt fizetett, mely annak minőségével egyenértékű.

Mivel üzletemet ezentul vasárnap d. e. 10
órákor zárni fogom, e végett a vásárló közönség
érdekéből az üzletet szombaton este 11 óráig nyitva
tartom.

Mérték utáni megrendelések pontosan teljesítetnek.

A „DEBRECZENI ELLENŐR“ kiadóhivatala.

A „CSOKONAI“

NYOMDA és KIADÓ

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

szives figyelmébe ajánlja a modern nyomdászati követelményeknek megfelelően berendezett

KÖNYVNYOMDÁJÁT

mely újabban a legdiszesebb betűkkel szaporítottatott s így a legkényesebb igényeket is kielégítheti.

Könyvkötészet

melyben a legkitünőbb gépek vannak alkalmazva, a fővárosi és külföldi nagyobb könyvkötészetek méltó versenytársa.

Árai határozottak, olcsók.

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan teljesít.

A saját kiadásában megjelenő „Debreczeni Ellenőr“ részére

hirdetéseket olcsón elvállal.